

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

Pierre Lemaitre

Rosy & John

Traducere din franceză și note de
Diana Alina Ene

3
TREI

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

Prima zi

Ora 17:00

Întâlnirea neprevăzută care îți va schimba viața, porțiunea de gheață pe care n-ai observat-o, genul acela de răspuns pe care îl dai fără să gândești... Experiențe de câteva secunde, care apoi ajung să te definească.

Băiețelul ăsta nu are, de exemplu, decât opt ani. Un singur pas greșit și totul s-ar putea schimba pentru el, în mod ireversibil. Mama lui și-a dat în cărți și i s-a prezis că va rămâne văduvă în mai puțin de un an. I-a povestit totul fiului ei, plângând în hohote, cu pumnii strânși la piept de disperare. Trebuie să vorbesc cu cineva, înțelegi, nu? El nu-și putea imagina că tatăl lui, care părea indestructibil, ar fi putut să moară. Acum trăiește într-o spaimă continuă. Chiar există mame de genul ăsta... A lui are 30 de ani, dar o mentalitate de liceană. A și uitat de mult tâmpenia aia de predicție (pe lângă o anumită doză de inconsecvență mai e și uitucă; în capul ei un gând nou îl alungă pe cel vechi cu o rapiditate care uneori te exasperează). În cazul băiețelului însă e altă mâncare de pește. Imaginația l-a târât cu totul în bezna acestei povești cu vrăjitoare despre care n-a mai vorbit niciodată cu nimeni, dar care s-a transformat în coșmarul vieții lui. În unele zile ideea morții tatălui său i se instalează în creier, posedându-l

până la durere; apoi dispare ca prin miracol, săptămâni întregi. Când revine are o forță înzecită, încât ajunge să-i taie picioarele, la propriu, făcându-l să se sprijine de ceva ori să se așeze.

În momentul în care amenințarea reapare, săvârșește tot felul de ritualuri și descântece, convins că eventuala moarte a tatălui ar fi doar vina lui.

Cel de azi e: „Dacă nu calc pe linia dintre plăcile de pe trotuar, tata n-o să moară“, valabil doar începând de la brutărie.

Încă de la plecarea de acasă e atât de încordat, încât de-abia răsuflă, iar drumul până la școala de muzică e destul de lung. Ceva îi spune că de data asta n-o să reușească, dar nu găsește nimic plauzibil, niciun fel de pretext ori scuză care l-ar putea îndreptăți să renunțe. O stradă, a doua, hai că se vede deja bulevardul, dar angoasa crește și crește și lui i se pare că apropierea de ținta eliberatoare reprezintă, de fapt, catastrofa. Merge cu privirea ațintită în pământ, iar cutia clarinetului i se leagănă foarte ușor în mână. E transpirat fleșcă. Mai are două sute de metri până la școală. Zi-i presentiment, dar în timp ce se apropie, ridică dintr-odată ochii și-l vede pe tatăl său apărând din sensul opus. În fața acestuia se ridică o schelă care te obligă să ocolești, trecând pe o pasarelă de lemn care ajunge până în șosea. Locul de trecere e strâmt. Tatăl lui își face loc înainte cu umerii, călcând hotărât. Când merge în felul ăsta, ți se pare că nimic nu l-ar putea opri din drum. Băiatul e surprins, pentru că rareori îl vede venind atât de devreme.

Ceea ce vede în continuare îi va rămâne fixat cadru cu cadru în memorie.

Dar gata, destul cu lipsa de concentrare, înapoi la fixatul trotuarului. Rămâne perplex: piciorul i se odihnește exact pe linia de demarcație dintre plăci...

Vai, tata o să moară, e inevitabil!

Astfel de evenimentele capitale se petrec cu o viteză stupefiantă.

Uitați-vă, de exemplu, la fata aflată la câțiva metri de băiețel. Nu prea drăguță, studentă la economie, n-a avut încă nicio relație sexuală. Se consolează mereu cu un: „N-a fost să fie“, chiar dacă lucrurile sunt mult mai complicate, dar oricum nu contează, suntem în mai, ea are 22 de ani și important e că în acest moment se află la colțul străzii Joseph-Merlin împreună cu un bărbat care o dorește; pentru asta i-a și dat întâlnire și acum i-o spune pe șleau. Ar fi suficient ca ea să zică da sau nu pentru ca evenimentele să ia o turnură sau alta. Nu numai în ceea ce privește povestea prozaică a virginității. Asta pentru că ea va zice nu. Bărbatul o va asigura că nu e nicio problemă, că înțelege (vezi să nu...), ea îl va urmări cu privirea și în momentul în care va începe să-și regrete decizia și va dori să-l strige...

Prea târziu.

Explozia e atât de puternică încât zguduie tot cartierul. E asemenea unui cutremur, al cărui suflu se resimte la sute de metri.

Într-o fracțiune de secundă, băiețelul vede trupul masiv al tatălui său zburând prin aer, ca și cum o mână gigantică l-ar fi lovit cu brutalitate în piept. Tânăra, pe de altă parte, nici n-apucă bine să deschidă gura și fostul ei viitor iubit e deja în aer și trece cu capul prin vitrina magazinului Women' Secret.

Strada Joseph-Merlin e plină de magazine. Îmbrăcăminte, încălțăminte, produse alimentare, spălătorie, drogherie... De altfel, e strada cea mai comercială din cartier. Dacă vrei ceva mai bun trebuie să urci până la intersecția Pradelle. Suntem pe 20 mai, un soare de o blândețe văratică încălzește orașul de câteva zile. E ora 17 și pentru moment te-ai putea crede în iulie, de-ți vine chef să ieși la o terasă. E plin de lume peste tot, așa că explozia bombei se transformă într-o catastrofă, dar aduce și a nedreptate.

Pe de altă parte, dacă lumea ar fi fost un loc al dreptății...

Trecătorii căzuți la pământ se apără cu brațele ridicate. O femeie îmbrăcată într-o rochie cu imprimeuri e aruncată în spate, iar capul i se lovește violent de balustrada pasarelei de lemn din fața clădirii. Pe partea cu numere pare, un bărbat care de-abia se dăduse jos de pe scuter e secerat de o traversă apărută de cine știe unde, care îl nimerește în talie și îl frânge în două; casca rămasă pe cap s-ar putea să nu fie de ajuns pentru a-i salva viața.

Zgomotul deflagrației e urmat de un sunet metalic asurzitor: cu o ușoară întârziere, ca și cum i-ar fi trebuit un moment de gândire, imensul eșafod se zgâlțâie, se ridică puțin de la pământ, apoi se prăbușește cu totul, ai zice că se așază mai bine într-un fotoliu, asemenea clădirilor de la televizor care îți dau impresia că se năruie dintr-o singură lovitură. Pe celălalt trotuar, cel cu numere impare, o tânără încălțată cu cizme albe cu tocuri înalte ridică privirea doar ca să vadă cum tuburile se împrăștie pe cer ca un foc de artificii, ca apoi să cadă spre ea cu încetinitorul parcă, dar de neoprit...

Suflul exploziei spulberă vitrinele, mașinile, dar și rațiunea. Timp de câteva secunde nesfârșite nimeni nu se poate dezmetici, orice gând conștient pare să se stingă precum flacăra unei lumânări. Chiar și zgomotele obișnuite au încetat și o liniște tulburătoare, vibrantă domnește la locul dezastrului, ca și cum întregul oraș ar fi murit... de tot.

În momentul în care informația reușește să-și facă loc printre ruine, răbufnește brusc în mințile oamenilor. În josul străzii, ferestrele care n-au fost zburate de suflul exploziei încep să se deschidă timid și câteva capete se ȳtesc, neîncrezătoare.

Dedesubt, cei care au supraviețuit nenorocirii se ridică și privesc în jur fără să înțeleagă nimic din noua înfățișare a străzii.

Un oraș în stare de război.

Fațadele magazinelor volatilizate, doi pereți de sub schelă năruți și un nor de moloz ce se depune peste tot, cu încetinitorul, ca o zăpadă murdară. Dar cel mai spectaculos, acoperind aproape toată strada, e evident acest melanj de bare metalice, plăci de furnir și patru etaje de tubulură. Și totuși asta nu e nimic. Ansamblul s-a prăbușit aproape pe verticală, acoperind două mașini parcate pe trotuar. Din mormanul de traverse, tuburile se ȳtesc spre cer ca o uriașă coafură punk.

Câtă lume a rămas prinsă sub dărâmături, bucăți de sticlă și de bitum? Imposibil de spus.

Tot ce poți vedea sunt pe ici, pe colo câteva trupuri, pământ răscolit, nisip și pulbere de moloz, dar și lucruri de-a dreptul ciudate, ca umerașul ăsta agățat de indicatorul de sens unic, cu o vestă brodată cu motive albastre. Așa ceva vezi doar după cutremure: pe ruinele caselor

devastate găsești uneori un leagăn de bebeluș, o păpușă, o coroaniță de mireasă, obiecte neînsemnate parcă, pe care Cel de Sus le-a așezat acolo cu grijă, ca pentru a-ți arăta că pentru El toate lucrurile au și o altă semnificație, care scapă muritorilor de rând.

Sub ochii copilului, tatăl s-a înscris pe o traiectorie curioasă. Explozia care l-a prins pe pasarella de lemn l-a ridicat de la pământ doar ca să-l trimită pe capota unei camionete staționate mai încolo. A rămas nemișcat, ca și cum s-ar fi pregătit să joace o partidă de domino cu fiul său, doar că are o privire goală, fața plină de sânge și capul i se bălăngăne dintr-o parte în alta. Ai zice că încearcă să-și dezmoștească încet coloana cervicală înțepenită.

Băiețelul însuși a fost lovit de suflul exploziei. În acest moment, căzut în fața unei porți mari pentru vehicule care i-a stopat zborul prin aer, cu un obraz lipit de pământ și cu ochii holbați, mai ține încă în mână cutia clarinetului, deși capacul e deschis și instrumentul a dispărut. De altfel, nu îl va mai găsi vreodată.

Sirenele încep să urle.

Confuzia lasă locul stării de urgență, gesturilor energice, strigătelor de ajutor. Cei care sunt în stare să meargă se precipită spre corpurile întinse pe jos.

Alții se ridică greoi, apoi cad din nou în genunchi, lipsiți de putere.

După liniștea stupefacției urmează nebunia de strigăte, urlete, comenzi, fluierături.

Gemetele sunt acoperite de un concert de claxoane.

Ora 17:01

Un bărbat aflat la intersecția străzilor Joseph-Merlin și General Morieux n-a pierdut niciun detaliu al scenei. Chiar dacă are cam treizeci de ani, pare totuși un puști, are în el ceva juvenil, sau poate doar imatur, ceva care contrastează în mod surprinzător cu alura sa greoaie, de om de la țară. Pare neșlefuit, dar nu stângaci. De altfel, bomba a fabricat-o de unul singur, așa că... Teoretic i-a reglat cronometrul pentru orele 17, dar cu dispozitivele astea, nu știi niciodată dacă vor funcționa cum vrei tu.

Nici măcar nu știi dacă vor funcționa.

Starea de nervozitate e de înțeles, pentru că e vorba de prima lui bombă. Săptămâni întregi de muncă intensă. De altfel, n-a putut evalua cu precizie nici măcar amploarea dezastrului care urma să se producă. În ciuda previziunilor, aspectul ăsta a rămas o necunoscută. Un profesionist ar fi fost mult mai aproape de adevăr, fără doar și poate. El însă e un amator constrâns de împrejurări să se bazeze mai degrabă pe intuiție. Nu-i vorbă, a făcut o grămadă de calcule, dar realitatea n-are nimic de-a face cu niciun calcul, asta o știe oricine. Mă rog, oricum ar fi, a făcut tot ce i-a stat în putință, în condițiile date. Acuma, vorba lui Rosie: „Munca nu înseamnă totul în viață. Mai trebuie și un dram de noroc.”

Și oricum, în momentul ăsta e deja prea târziu.

Degeaba s-a străduit să facă ocoluri peste ocoluri. Era atât de surescitat, încât a ajuns oricum mai devreme, pe la 16:40. Douăzeci de minute de stat degeaba în situația dată pot părea o eternitate. O grămadă de lume umplea deja terasele și bineînțeles că locul pe care și-l alesese cu

multă vreme în urmă nu era liber, ci ocupat de o pereche de tineri. Pentru că n-a putut să-și mascheze un gest de nemulțumire, fata s-a încruntat, iar prietenul ei a ridicat privirea, uitându-se urât la el. Așa că s-a așezat. Dar imediat s-a ridicat din nou, a schimbat scaunul... S-a uitat la ceas de vreo douăsprezece ori, asta pentru a se face remarcat, altfel nu putea fi prins, nu?

Pe la 16:55 și-a pus mobilul pe masă în poziție verticală, cu fața spre clădirea cu pricina; s-a aplecat să regleze încadrarea, să corecteze poziția. La baza ecranului erau afișate, bineînțeles, data și ora. În ziua de azi nimic nu se mai poate întâmpla pe nicăieri fără să fie înregistrat de vreun dispozitiv care poate genera o imagine instantanee. Ca urmare, chiar și explozia lui, neașteptată și puțin probabilă în locul ăsta din Paris, urma să fie imortalizată video. Treabă cu atât mai simplă cu cât cel care a pus bomba avea să fie în același timp reporter. Ca și cum Jupiter însuși ar fi filmat dezastrul de la Fukushima.

Explozia se produce la vreo cincizeci de metri de el. Chiar dacă o așteaptă și chiar speră că se va produce, amploarea ei îl fascinează. Cu gura căscată, se holbează având pe față o expresie amestecată de admirație și groază.

Suflul deflagrației ajunge până la cafenea și face pământul să se cutremure, ca și când, sub picioarele lor, metrourile ar fi lăsat locul TGV-ului; mesele se clatină convulsiv, paharele se lovesc între ele și apoi se varsă. Lumea are nevoie de câteva secunde bune până să privească în direcția de unde vine explozia. Asta se întâmplă exact în momentul în care schela începe să se clatine și apoi se prăbușește cu un huruit infernal.

Tânărul se ridică și pleacă fără să plătească, dar nimănui nu-i mai stă capul la treburi de-astea. Din câțiva pași mari e deja departe, îndreptându-se spre metrou.

Hai să-i zicem Jean. În realitate se numește John, dar i se spune Jean încă din adolescență. Poveste lungă; s-o lăsăm pe mai târziu. Așa că, pentru moment, Jean.

Bomba a funcționat destul de bine; pe planul ăsta, are tot dreptul să se declare mulțumit. Chiar dacă are ceva dubii în legătură cu bilanțul exact al operațiunii, în general are toate șansele să-și atingă obiectivele.

Supraviețuitorii se grăbesc deja să dea o mână de ajutor celor rămași la pământ. Jean se grăbește să intre la metrou.

El nu va da nicio mână de ajutor. Doar el e făptașul.

Ora 17:10

Camille Verhoeven are un metru patruzeci și cinci și e tot numai nervi. Un metru patruzeci și cinci e puțin pentru un bărbat, dar când se găsește multă furie strânsă la un loc, asta înseamnă enorm. Fără să mai punem la socoteală că, pentru un polițai, furia criminală, chiar dacă e ținută în frâu, nu este chiar o calitate. Pentru jurnaliști poate fi un chilipir (în câteva cazuri intens mediatizate, răspunsurile sale tăioase au avut chiar mare succes), dar în același timp e o mare belea pentru șefi, martori, colegi, judecători, adică aproape pentru oricine altcineva.

Poate obișnuiește să zbiere și să se lase dus de val câteodată, dar în realitate are foarte puțină încredere în el. E mai degrabă genul de om care fierbe în interior și mai puțin genul care dă cu pumnul. De altfel, asta e